

PAPER DETAILS

TITLE: Prof. Dr. Adnan Berkel'in Kereste Endüstrisi Ders Notunda Terim Kullaniminin İncelenmesi

AUTHORS: Hizir Volkan GÖRGÜN,Öner ÜNSAL

PAGES: 15-28

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/482254>

PROF. DR. ADNAN BERKEL'İN KERESTE ENDÜSTRİSİ DERS NOTUNDA TERİM KULLANIMININ İNCELENMESİ

Hızır Volkan Görgün^{1*} ve Öner Ünsal²

¹İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, Bahçeköy, İstanbul.

*Sorumlu yazar iletisi: volkan.gorgun@istanbul.edu.tr

² İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, Bahçeköy, İstanbul, iletisi: onsal@istanbul.edu.tr

Özet

Bu çalışma kapsamında, 1948 yılında Prof. Dr. Adnan BERKEL tarafından yazılan "Kereste Endüstrisi" ders notundaki terim kullanımı incelenmiştir. Türkiye'nin ilk Türkçe kereste endüstrisi ders notu niteliğinde sayılabilecek bu metnin incelenmesi sonucunda, yeterli düzeyde denilebilecek sayıda (400 terim, 4709 kullanım) terime yer verildiği tespit edilmiştir. En çok kullanılan ilk üç terimin sırasıyla "tomruk", "destere" ve "tahta" olması, bu endüstrinin temel bileşenleri olmasından dolayı, terim kullanımının etkin bir biçimde yapıldığını gösterdiği söylenebilir. Ayrıca günümüzde daha yaygın olarak şerit testere kullanılmasına karşın, metnin yazıldığı dönemde yaygın olarak kullanılan katrak testeresi ve bunla ilgili terimlerin daha fazla kullanılması (sırasıyla; 99 ve 551), dönemin teknolojik durumunun terimlere yansıdığını da gösterdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler; Kereste Endüstrisi, Kereste Terminolojisi, Orman Endüstri Mühendisliği

İNGİLİZCE BAŞLIK

Abstract

In this study, use of term at "Kereste Endüstrisi" lecture note which was written in 1948 by Prof.Dr. Adnan BERKEL was examined. The examination of this text, which could be considered Turkey's first Turkish lumber industry lecture note, indicated that sufficient number of terms (400 terms, 4709 uses) were used. The most commonly used terms are respectively "tomruk", "destere" and "tahta". These terms are the key componenets of this industry shows that terms were used effectively. During the period which the note was written, framesaws were used widely, although today bandsaws are used widely in lumber manufacturing. Technological state of the period was reflected to the use of term. Framesaw and associated terms were more used than bandsaw and associated terms (respectively 551 and 99).

Keywords; Lumber Industry, Lumber Terminology, Forest Industry Engineering.

1. Giriş

Tecrübeler ışığında elde edilen bilgiler ne kadar değerli olursa olsun, sistematik olarak sınıflandırılıp kayıt edilmediği takdirde, gelecek kuşaklara sağlıklı bir şekilde aktarılamamaktadır. Ancak üniversiteler, çeşitli araştırma enstitüleri vb. kuruluşlar tarafından birçok bilim dalı için belirli bir sistematığe göre oluşturulan temel eserler yazılmış ve bu eserler ışığında bilimin ve toplumun gelişmesi sağlanmıştır. Zülfiyar (1991) çalışmasında, bilgiyi taşıyan, yayan, kuşaktan kuşağa aktaran aracın dil olduğunu, kelimeler yabancı olursa, bilgi aktarmanın ve insanların kültür düzeyini yükseltmenin güçleşeceğini belirtmiştir. Bir dilin temelini oluşturan kelimelerin ve özellikle anlam bakımından özelleşen terimlerin, bilgi aktarımı ve kültür düzeyi yükseltmede önemli bir rolü bulunmaktadır.

Dil insanlar tarafından kullanıldıkça yaşamaktadır ve aynı durum bir dil içerisinde yer alan kelimeler içinde geçerlidir. Bu yüzden özellikle bir olgunun anlatımı sırasında kullanılan terimlerin belirlenmesi ve aslında yaygın olarak kullanımını sağlayarak "yaşatılması" için, sadece dilbilimcilerinin değil, ilgili alandaki paydaşların da görev alması gerekmektedir. Sevgi (2015) yaptığı çalışmasında, Akar'a da (2006) atıf yaparak, derleme çalışmalarının genellikle bir dil çalışması olarak algılandığını ancak diğer bilim dallarıyla da yakından ilişkili olduğunu belirtmiştir. Ayrıca ilgili alanda derlenen kelimenin nasıl yazılacağı vb. konuların dil uzmanlarının alanı olduğunu, buna karşın anlamı veya tanımının ilgili alanlardaki uzmanların konusu olduğunu vurgulamıştır.

Orman ürünleri endüstrisinde yer alan terimler de, bu alanda çalışan bilim insanlarının bilgiyi topluma aşılması bakımından büyük öneme sahiptir. Bununla birlikte bu endüstride yer alan diğer paydaşların da terim kullanımına katkısının olduğu unutulmamalıdır. Bilim insanları veya başka kişi ya da kuruluşlar tarafından belirlenen ve benimsenen bir terim, bu paydaşlar sayesinde kısa sürede kendine yer bulmakta ve yanlış anlamda kullanılsa bile, kısa sürede geniş kitleler tarafından yaşatılabilmektedir. Bu durum, doğru ve anlaşılır terim kullanımının bu alanda ne kadar önemli olduğunu ve mutlaka tüm paydaşlarının terimin oluşumunda yer alması gerektiğini açıkça göstermektedir.

Uzun bir geçmişe sahip bir sektör olmasına karşın, büyük bir bölümünde daha çok tecrübeye dayalı ve dağınık bir şekilde bulunan orman ürünleri endüstrisi bilgi birikimi, Türkiye'de ormancılık eğitiminin ele alındığı yıllarda daha sistematik bir yapıya kavuş-

turulmuştur. Ülkemizde ormancılık eğitimi, 17 Kasım 1857 tarihinde İstanbul'da açılan Orman Okulu ile başlamıştır (Keskin, 2013). 1948 yılında Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün lağvedilmesi üzerine Orman Fakültesi İstanbul'a nakledilerek İstanbul Üniversitesi'ne bağlanmıştır. İstanbul Üniversitesine bağlanması ile gelişmesini daha da hızlandırmış ormancılık eğitimi, bilimsel ve akademik faaliyetlerini bu köklü Üniversite'nin bünyesinde yaygınlaştırmıştır. 1948-1961 yılları arasında eğitim ve öğretim 13 Kürsü'de mevcut Öğretim Üyeleri ve Asistanlar tarafından yürütülmüştür (URL 1). Yapılan araştırmalar ve verilen eğitimler daha çok ormanlar üzerinde olup, orman ürünlerinden faydalanma ile ilgili eğitim sınırlı düzeyde kalmıştır. Uzun yıllar boyunca bu 13 Kürsü'den sadece "Orman Ürünlerinden Faydalanma" Kürsüsü bu konuyla ilgili eğitim ve araştırma faaliyetlerini yürütmüştür. Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde 1971 yılında kurulan ilk Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü ile bu alandaki çalışmalar hız kazanmıştır (URL 2). 1982 yılında ise, İstanbul Üniversitesi'ndeki "Orman Ürünlerinden Faydalanma" Kürsüsü, Orman Mühendisliği Bölümü'nden ayrılarak, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü çatısı altında faaliyetlerine devam etmiştir (URL 3). Günümüzde orman ürünleri konusundaki eğitim ve araştırma faaliyetleri, 3 üniversitede yer alan Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, 6 üniversitede yer alan Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Bölümü ve T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü bünyesinde yer alan çeşitli Ormancılık Araştırma Enstitüleri ile devam etmektedir.

Eğitim ve araştırma faaliyetlerinin sistematik bir yapıya kavuşması, Türkiye'deki orman ürünleri endüstrisinin gelişimine katkı sağlamıştır. Bu yapıda çalışan akademisyenler, mühendisler, işçiler, zanaatkarlar vb. paydaşlar tarafından üretilen ürünler sadece ahşap ve ahşap esaslı ürünlerle sınırlı kalmamış, Türkçeye kazandırılan yeni terimlerle de kendini göstermiştir. Örneğin görünüş özelliklerine göre "teğet kereste" ve "radyal kereste" terimleri, sırasıyla sektörde "hareli" ve "freze" olarak yer edinmiştir. Bir başka örnekte ise termal modifikasyon yöntemiyle özellikle ahşabın rutubet alıp vermeye bağlı boyutlarında daha az değişim göstermesine, literatürde "boyutsal kararlılıkta iyileşme" olarak yer verilse de, sektörde bu işlem "uslandırma" olarak ifade edilmeye başlanmıştır. Özellikle terimlerin sektörde kısa sürede yer alması ve hatta bazı ürünlerde "jenerik marka" olması (Akin, 2014), konunun önemini ortaya koymaktadır. Örneğin "*genellikle odun hammaddesinden elde olunan yonga veya küçük parçacıkların sentetik bir reçine ya da uygun bir yapıştırıcı yardımıyla ısı ve basınç altında geniş ve büyük yüzeyli levhalar haline getirilmesi ile oluşan ve gerek bina yapımında gerekse mobilyacılıkta kullanılan bir malzeme*" (Bozkurt ve Göker, 1990) olarak tanımlanan "yonga levha" ürünü, İstan-

bul'da kurulan "Suni Tahta Sanayi A.Ş." firma isminin kısaltılması olarak türetilen "sunta" olarak bilinmekte ve kullanılmaktadır (Andaç, 2015). Benzer bir durum, yine orman ürünleri endüstrisinin bir ürünü olan kağıt mendilde de yaşanmaktadır. Aslında ticari bir marka olan "Selpak" kelimesi, günümüzde "kağıt mendil" anlamında bir terim olarak yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

Birçok bilim dalında olduğu gibi, yabancı dildeki kelimeler ve kısaltmaların bu alanda da kullanıldığı görülmektedir. Örneğin birçok çeşidi olan "lif levha" ürün çeşidinden biri olan aslında "Orta Yoğunluktaki Lif Levha"nın İngilizce'deki karşılığı olan "Medium Density Fiberboard" teriminin kısaltması olan "MDF" ifadesi sektörde kendine yer bulmuştur. Yine "Yönlendirilmiş Yonga Levha" ürünü, bu terimin İngilizce karşılığı olan "Oriented Strand Board"un kısaltması olan "OSB" olarak sektörde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bir başka örnekte ise Fransızca kökenli olduğu belirtilen (TDK, 2015) "laminant" teriminde kullanım birliğine varılamadığı, örneğin parke ürün gruplarında "laminant parke" veya "laminat parke" olarak iki farklı şekilde kullanıldığı görülmektedir (Ok, 2013).

Özellikle yabancı kelimelerin terim olarak kullanılması konusunda ortaya çıkan olumsuz örneklerle karşın, çeşitli kuruluşlar tarafından orman ürünleri endüstrisindeki terimlerin kullanımında bir birlik sağlanması için çeşitli çalışmalar da yapılmaktadır. Örneğin standardizasyon kuruluşları tarafından oluşturulan ve diğer standartların temelini oluşturan "Terimler - Tarifler" başlıklı standartlar ile bir terim birliği oluşturulmaya çalışıldığı söylenebilir. Oluşturulan standartlar ve terimler sektörün tüm paydaşları tarafından kullanılacağı için, standartların oluşumunda Türk Standardları Enstitüsü tarafından görevlendirilen teknik komiteler ile birlikte, sektör temsilcilerinin bulunduğu "ayna komiteler" de yer almaktadır (TSE, 2007; TSE, 2015). Bunlara ilave olarak, orman ve orman ürünleri ile ilgili terimler hakkında çeşitli "ormancılık terimleri sözlüğü" çalışmaları, terimlerin kullanım birliği sorununa çözüm getirilmesine katkı sağlamaktadır (Bozkurt, 1990; Eler, 2006).

Bu metnin konusu olan kereste endüstrisi, insanların sayısız ihtiyacını karşılayan masif ahşabın birinci üretim basamağını oluşturan bir endüstri şubesidir. Ahşap, teknolojinin gelişimiyle ortaya çıkan yeni malzemelerle olan rekabeti nedeniyle, kullanımı eski zamanlara göre azalsa da, sahip olduğu üstün özellikler nedeniyle tercih edilmeye devam eden bir malzemedir. Yaşamın doğal döngüsündeki en önemli bileşenlerden biri olan ağaçtan edilmesi de, bu malzemeyi ve üretimini daha da önemli kılmaktadır.

Çünkü ağaç her ne kadar sürdürülebilir bir kaynak olsa da, korunması, kesilmesi ve değerlendirilmesi belirli kurallar çerçevesinde olmazsa, artan nüfus artışıyla oluşan talep artışı doğrultusunda, bu özelliğini kaybedebilir. Dünya'da ve ülkemizde ormancılık alanında yapılan çeşitli araştırmalar, verilen eğitimler (üniversite düzeyinde verilen ormancılık ve orman ürünleri eğitimleri vb.) ve yapılan çalışmalar (FSC, PEFC sertifikaları vb.) sayesinde bu sürdürülebilirliğin devamlılığı konusunda ciddi adımlar atılmaktadır. Örneğin önceki kalkınma planlarında daha farklı özel ihtisas komisyonlarında değerlendirilen orman varlığı, 10. Kalkınma Planı'nda (Kalkınma Bakanlığı, 2013) ilk defa oluşturulan "Sürdürülebilir Orman Yönetimi Özel İhtisas Komisyonu"nda ele alınmıştır.

2. Yöntem

Bu çalışmada, Türkiye'de farklı kuruluşlar tarafından verilen ormancılık eğitiminin İstanbul Üniversitesi'ne bağlandığı yılda, "Orman Ürünlerinden Faydalanma Kürsüsü" öğretim üyelerinden Prof. Dr. Adnan BERKEL'in ders notu olarak yayınlanmış olan "Kereste Endüstrisi" metninde terim kullanımı ve kullanım sıklığı incelenmiştir (Berkel, 1948). 106 sayfalık metinde, 49. sayfaya ulaşamadığı gibi, metinde yer alan şekillere ve şekil başlıklarına da ulaşamamıştır.

Bu çalışmada kullanılan metin aynı zamanda Türkiye'deki ilk "Kereste Endüstrisi" ders notu olduğu söylenebilir. Bu amaçla birçok farklı endüstride kullanılan makine ve makine parçaları vb. yerine, tomruktan kereste üretimi, kereste endüstrisinde tercih edilen makine, makine parçaları ve ağaç malzemeyle ilgili terimlere yer verilmiştir. Ayrıca terimler metin içerisinde tespit edilirken, kereste endüstrisi ile ilgili Türk Standardları Enstitüsü'nde yer alan ilgili "Terimler ve Tarifler" standartları ile 1990 yılında Prof. Dr. A. Yılmaz BOZKURT tarafından yazılan "Ormancılık Terimleri Sözlüğü" e referans alınmıştır (TS EN 844 - 1-12 arası; Bozkurt, 1990).

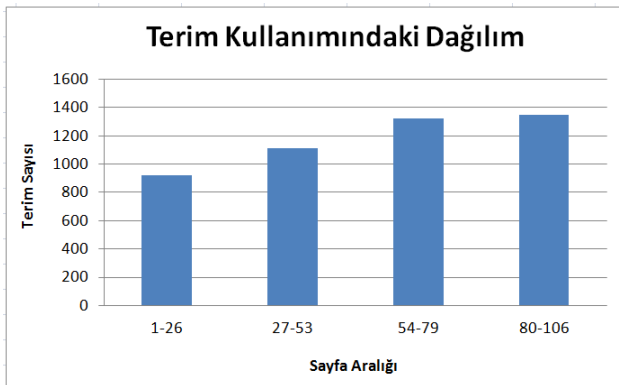
Tespit edilen terimlerin kullanımlarıyla ilgili somut karşılaştırmaların ve değerlendirmelerin yapılabilmesi amacıyla, elde edilen bulguların sayısallaştırılması amaçlanmış, bu kapsamda tespit edilen terimlerin kullanım sıklığı incelenmiştir. Bununla birlikte terim kullanımında önemli olarak görülen, açıklamasıyla birlikte verilen terim olarak tanımlanabilecek "tanımlı terim"lerin ve yabancı kelimelerin kullanımı ve dönemin kereste üretim teknolojisinin terimlere yansıma durumu da incelenmiştir.

3. Bulgular

3.1. Tespit Edilen Terimler ve Kullanım Sıklıkları

Metin içerisinde 159 adedi tanımlı terim olmak üzere toplam 400 adet terim kullanıldığı (bkz. Ek 1) ve bu terimlerin toplam 4709 defa kullanıldığı tespit edilmiştir. Toplam 400 terimden 159'u da açıklamalarıyla birlikte metinde yer almıştır (tanımlı terim).

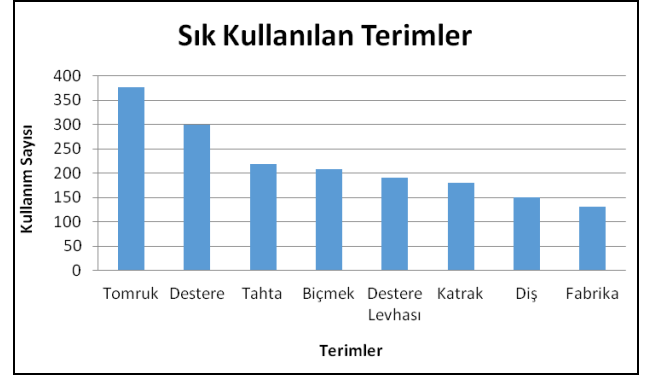
Metnin tamamını oluşturan 106 sayfa, 26'şar sayfalık 4 eşit sayfa grubuna bölündüğü takdirde; 1-26 arası: 920, 27-52 arası: 1113, 53-78 arası: 1325, 79-106 arası: 1351 terim kullanıldığı görülmektedir (Şekil 1).

Şekil 1. Sayfa Aralığına Göre Terim Kullanımındaki Dağılımı

En çok kullanılan terimlere bakıldığında ise sırasıyla; "Tomruk" (376), "Destere" (299), "Tahta" (219), "Biçmek" (209), "Destere Levhası" (191), "Katrak" (181), Diş ("Destere Dişi" anlamında 150), "Fabrika" ("Kereste Fabrikası" anlamında: 131) terimlerinin kullanıldığı görülmektedir (Şekil 2). Diğer terimlerin kullanım sıklığı ise 100'ün altında yer almıştır.

Kereste endüstrisi, daha çok tomruktan kereste üretim sürecini anlatan bir disiplin olduğundan, bu endüstrinin son ürünü olan "Kereste" teriminden daha fazla sayıda hammadde "Tomruk" teriminin metinde geçtiği tespit edilmiştir (sırasıyla; 42 ve 376). Benzer bir durum, depo ile ilgili terimlerde de kendisini göstermektedir. "Tomruk deposu" terimi, "kereste deposu" teriminden daha fazla sayıda kullanıldığı gibi (sırasıyla; 43 ve 6), tomruk deposu anlamında kullanılan "depo" teriminin de, kereste deposu anlamında kullanılan "depo" teriminden daha fazla kullanıldığı tespit edilmiştir (sırasıyla; 32 ve 6).

Şekil 2. Sık Kullanılan Terimler

Bu çalışmanın bazı bölümlerinde aynı kavramların farklı terimlerle anlatılmaya çalışıldığı ve metnin bazı bölümlerinde kavram karmaşasına yol açtığı tespit edilmiştir. "Tomruktan kereste elde edilmesi" veya "kerestenin farklı boyut ve özelliklerde bir geometriye dönüştürülmesi" anlamında; "biçmek" (209), "kesmek" (125), "işlemek" (43) ve "yarmak" (3) terimlerinin kullanıldığı görülmektedir. Örneğin 54. sayfada anlatılan "eğri kesiş" işleminin, aynı sayfada ve aynı anlamda "eğri biçme" terimiyle de yer aldığı tespit edilmiştir. Benzer bir durum, "hammaddenin işlenmesi sırasında son ürün olarak değerlendirilemeyecek parçaların" tanımlanması konusunda da görülmektedir. Bu parçaların metin içerisinde "Zaiyat" olarak 31 defa, "Artık" olarak 16 defa, "Döküntü" ve "İskarta" olarak 1'er defa kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bu çalışmada bazı terimlerin kısaltılarak ifade edildiği ve bu durumun metnin bazı bölümlerinde kavram karmaşasına yol açtığı tespit edilmiştir. Örneğin "araba" terimi, hem dekovil hatlarında kullanılan araba, hem katrak arabası, hem şerit testere arabası, hem de daire testere arabası anlamında kullanılmaktadır. "Depo" terimi ise hem "kereste deposu" hem de "tomruk deposu" anlamında kullanılsa da, ders notunda işlenen konular itibarıyla daha çok "tomruk deposu" anlamında kullanımına (sırasıyla; 32 ve 6) ağırlık verildiği tespit edilmiştir. "Levha" kısaltması ise hem makine kısımlarının anlatılmasında kullanılırken, hem de "destere levhası" anlamında da kullanılmıştır. Makinelerdeki kullanılan levha anlamının daha fazla (sırasıyla; 47 ve 42) olduğu görülmektedir. "Şerit" kısaltması da, hem fabrika veya makine kısımları anlatımında, hem de "şerit destere" anlamında kullanılmıştır. "Ayak" kısaltması da hem şerit testere ayağı hem de katrak ayağı anlamında kullanılmıştır. Testerelerle ilgili kullanılan terimler ve kısaltmalarının tamamı Çizelge 1'de gösterilmiştir.

Çizelge 1: Katrak, Şerit ve Daire Testereyle İlgili Terimlerin Kullanım Sıklığı

Katrak Testeresiyle İlgili		Şerit Testeresiyle İlgili		Daire Testeresiyle İlgili	
Terim	Adet	Terim	Adet	Terim	Adet
Adi Katrak	1	Çift Vertikal Şerit Destere	1	Basit Yuvarlak Yan Alma Desteresi	1
Ahşap Katrak	1	Çift Şerit Destere*	1	Basit Yan Alma Desteresi	6
Basit Katrak	3	Horizontal Şerit Bıçkı	1	Çift Yan Alma Yuvarlak Desteresi	5
Basit Horizontal Katrak	4	Horizontal Şerit Desteresi	1	Dik Pandüllü Yuvarlak Destere	1
Çift Horizontal Katrak	1	Horizontal Tomruk Şerit Desteresi	5	Horizontal Yuvarlak Destere	5
Dubl Yarma Katrak	1	Horizontal Yarma Şerit Desteresi	1	Horizontal Destere*	1
Hamburg Katrağı	1	Marangoz Şerit Desteresi	2	İki Taraflı Konik Destere	2
Horizontal Katrak	42	Şerit Destere	55	Konik Yuvarlak Destere	1
Kaplama Katrağı	1	Araba*	5	Konik Destere*	5
Katrak	181	Ayak*	4	Lata Yuvarlak Desteresi	1
Katrak Arabası	13	Şerit*	3	Marangoz Yuvarlak Desteresi	2
Araba*	33	Şerit Bıçkı*	1	Marangoz Desteresi*	1
Katrak Ayağı	18	Tomruk Şerit Desteresi	9	Masalı Pandüllü Destere	1
Ayak*	11	Vertikal Şerit Tomruk Destere	1	Pandüllü Yuvarlak Destere	4
Katrak Çerçevesi	86	Vertikal Yarma Şerit Destere	1	Rende Yuvarlak Destere	3
Çerçeve*	18	Vertikal Şerit Destere*	4	Sallantılı Yuvarlak Destere	3
Katrak Desteresi	50	Yarma Şerit Desteresi*	3	Silindir Destere	12
Katrak Makinesi	5	Yatık Tomruk Şerit Destere	1	Tabak Şeklinde Yuvarlak Destere	1
Katrak Ustası	5			Tomruk Uç Alma Yuvarlak Desteresi	2
Katrakçı	1			Tomruk Uç Alma Desteresi*	1
Katraklı Kereste Fabrikası	3			Tomruk Yuvarlak Desteresi*	3
Modern Katrak	3			Uç Alma Yuvarlak Bıçkısı*	1
Normal Katrak	6			Yan Alma Yuvarlak Desteresi	3
Seyyar Katrak	2			Yan Alma Desteresi*	3
Tomruk Katrağı	1			Yapı Kerestesi Yuvarlak Desteresi	2
Transmisyon Katrağı	2			Yarma Yuvarlak Desteresi	5
Venedik Katrağı	4			Yuvarlak Destere	91
Vertikal Katrak	21			Araba*	13
Yarma Katrağı	9			Yuvarlak Bıçkı*	7
Yarma Horizontal Katrağı	2			Yuvarlak Destere Makinesi	2
Yukarıdan Tahrik Tertibatlı Katrak	4				
Yüksek Verimli Katrak	16				
Yüksek Katrak*	1				
Yüksek Verimli Horizontal Katrak	1				
Toplam	551	Toplam	99	Toplam	188

* Üstündeki terim anlamında kısaltılarak kullanılmıştır

3.2. Teknolojideki Gelişimin Terim Kullanımına Yansıması

Metnin yayınlandığı dönemin teknolojisinin terimlere yansımasının araştırılması için, özellikle ana biçme makinesi olarak tercih edilen katrak, şerit ve daire testere ile ilgili terim kullanımı incelenmiştir. Çizelge 1'de görüldüğü üzere katrak testeresiyle ilgili terimlerin,

daire ve şerit testeresiyle ilgili terimlerden daha fazla kullanıldığı tespit edilmiştir (sırasıyla; 551, 188 ve 99).

Kerestenin kullanım yerine uygun rutubet miktarına kadar kurutulması için doğal kurutma ya da teknik kurutma (ortam sıcaklığı, bağıl nemi ve hava hareketinin kontrol edilebildiği kapalı ortamlarda kurutma) yöntemi kullanılabilmektedir. Metnin yazıldığı dönemde açık hava şartlarında yapılan doğal kurutma

yöntemi daha yaygın bir şekilde kullanıldığı için, teknik kurutma yönteminde kullanılan ve dış ortam şartlarına müdahale edilebilen kapalı ortamlar (fırın) olarak tanımlanan "kurutma odası" terimine sadece 2 defa yer verilmiştir. Günümüzde ise bir kurutmanın daha ekonomik, daha kaliteli ve daha kısa sürede olabilmesi için kurutma odalarında yapılan teknik kurutmalar tercih edilmektedir (Kantay, 1993).

3.3. Yabancı Dilde Terim Kullanımı

Metin içerisinde toplam 10 adet yabancı dilde terim (Taylor sistemi, Ford sistemi, Boule, Platuran, Venedik Katrağı, Hamburg Katrağı, Dachpape, Kafes Kirişli Howe Tarzı Çatı, Disston Diş, Dubl) kullanıldığı tespit edilmiştir. Özellikle metnin 14. sayfasında tomrukların fabrika içerisinde istiflenmesi ve nakliyatı ile ilgili tesislerin anlatıldığı bölümdeki "platuran" teriminin kullanımı dikkat çekmektedir. Tomruk nakil hatlarının birleştiği noktalarda kullanılan levhalar "platuran" olarak da bilinmesine karşın, yazar "döner levhalar (platuran)" şeklinde yer vermiştir. Benzer kullanım "çatı mukavvaları" olarak da kullanılan "dachpape" teriminde de görülmektedir.

Ayrıca yabancı dilde de kullanılabilen ölçü birimlerinden "santimetre" teriminin kullanımında bir birlik bulunmadığı tespit edilmiştir. "Santimetre" terimi 2 defa metin içerisinde geçerken, kısaltması "sm" 51 defa metinde geçmektedir. Buna karşın günümüzde kullanılan yabancı dildeki kısaltması olan "cm" ise sadece 2 defa metinde geçmektedir.

4. Tartışma

Metinde toplam 400 ayrı terim yer almasına karşın, "Tomruk", "Destere" gibi bu endüstrinin temel bileşenleri de olan toplam 8 terimin 100'den fazla sayıda kullanıldığı görülmektedir. Bu durum, metin içerisinde terim kullanımının fazla sayıda (sayfa başına yaklaşık 11,8 terim kullanımı) olmasının yanında, bu terimlerin etkin bir biçimde kullanıldığını göstermektedir. Ayrıca en sık kullanılan bu 8 terimin de, kereste endüstrisinin temel yapısını oluşturan, tomruktan kereste elde etme işlemine ilişkin olması, metindeki konu anlatımına paralellik seyretmektedir. Böylece yazar, metinde bahsetmek istediği ana konuya yeterince ağırlık verdiği söylenebilir.

Şekil 1'de de görüldüğü üzere, metnin içerisinde nispeten benzer sıklıkta terim kullanılmış ancak özellikle ilk 50 sayfada daha az terime yer verilmiştir. Bu durum yazarın konuyu terim niteliği taşımayan kelimelerle anlatarak, daha kolay bir şekilde anlaşılmasını sağlamak istediğinin bir göstergesi niteliğindedir. İlerleyen

sayfalarda daha teknik konulara ağırlık veren yazarın, terim kullanım sıklığını da arttırdığı görülmektedir.

Metnin birçok yerinde "tomruk" ile ilgili terimler, "kereste" ilgili terimlere oranla çok daha fazla sayıda kullanılmıştır. Kereste endüstrisinde son ürün kerestenin elde edilmesinde maliyetin %70'lik kısmını tomruğun oluşturmalarının bunda önemli bir payı olduğu düşünülmektedir (Sandvik Steel, 1999). Eskiden üretimde "ne üretirsem satarım" mantığı daha çok hakim olduğu için son ürün özellikleri yerine, hammadde ile ilgili özellikler (kalite, maliyet vb.) ön plana çıkmıştır. Ancak günümüzde daha çok "müşteri-pazar odaklı" üretimler yapıldığı için, son ürünle ilgili özellikler ön plana çıkmıştır ve buna bağlı olarak sınıflandırmalar yapılmaktadır (1. sınıf kereste, doğramalık kereste vb.). Bu değişimin terimlere yansımalarının irdelenmesi için, bu çalışmada incelenen metin ile günümüzde okutulmakta olan bir "Kereste Endüstrisi" ders notu ile karşılaştırma yapılabilir.

"Biçmek", "Kesmek", "İşlemek", "Yarmak" ve benzer kavramların kereste endüstrisinde nerede ve nasıl kullanılacağına belirlenmesi, kavram karmaşasının önüne geçilmesinde etkili olacaktır. Verilen örnekteki terimlerin farklı ürünün dönüştürülmesi ve/veya bu dönüşüm sürecinde kullanılan makinenin ya da işlemin farklı olmasına göre ayrı ayrı kullanılması, konunun anlaşılması açısından kolaylık sağlayabilir. Örneğin bu terimlerden en fazla kullanılan "Biçmek" terimi; ana biçme makinesiyle yapılan tomruktan keresteye dönüşüm sürecinde, "Yarmak" terimi; tomruktan elde edilen büyük parçaların yarma şerit/katrak/daire testesinde biçilerek, daha küçük parçalara ayrılmasında kullanılabilir. Ayrıca günümüzde sektörde daha çok tercih edildiği gibi "yan almak" terimi; sulamalı kerestelerin dört yüzü düzgün hale getirilmesinde kullanılması tercih edilebilir. Bu metinden sonra yazılan diğer ders notları (Özen, 1982; Burdurlu, 1995; Korkut, 2004; Çolakoğlu, 2005; Kantay, 2005) ve diğer yazılı kaynaklar (Bozkurt, 1985; Bozkurt, 1986; Korkut, 2003; Sofuoğlu ve Kurtoğlu, 2006; Sofuoğlu ve Kuşcuoğlu, 2006 vb.) incelenerek, bu dört terimin hangi dönüştürme sürecinde tercih edilmesi gerektiği konusunda bir öneri getirilebilir. Benzer bir kavram karmaşasının yaşanmaması için "depo", "levha", "şerit", "ayak" gibi kısaltılmış ifadelerin açıklandıktan sonra sadece ilgili bölümde kullanılması, bu alanda hazırlanan metinlerin daha kolay anlaşılmasında yardımcı olacaktır. Metnin yazıldığı dönemde konuyla ilgili Türkçe kaynakların sınırlı olmasının ve metnin daktilo ile yazılmasının, yaşanan bu kavram karmaşasında etkisi olduğu düşünülmektedir. Çünkü günümüzde metin oluşturmada kâğıt, kalemde sonra en çok kullanılan bilgisayar teknolojisi, metin yazımını kolaylaştırdığı gibi, baskıdan önce metin kontrolü ve düzeltme gibi avantajlarıyla,

hataları en aza indirmeye yardımcı olmaktadır. Ancak daktiloda ise örneğin yapılan bir yazım yanlış sebebiyle, tüm sayfanın tekrar baştan yazılması gerekmektedir.

Metnin 106 sayfa olması ve toplam 400 ayrı terim yer almasına karşın çok az yabancı terime yer verildiği tespit edilmiştir. Bu kullanım sıklığı, yazarın yabancı dilde terim kullanımından kaçındığını göstermektedir. Ayrıca günümüzde İngilizce kısaltmaları kullanılan ölçü birimlerinin yazar tarafından Türkçe karşılıkları ile yazıldığı görülmektedir. Yazar böylece yabancı dildeki bir terimi Türkçeye kazandırmış olmakla kalmayıp, konuyla ilgili bilgi birikimini de kullanarak, yeni bir öneri getirmiştir. Ayrıca konunun yabancı dilden ve anlaşılmayan terimlerden uzaklaştırılmasını sağlayarak, daha kolay anlaşılan, daha sade bir dille anlatıma yer verdiğini göstermektedir.

Metin içerisinde kullanılan bazı terimlerin de, günümüzde Türkiye Türkçesi olarak tercih edilen İstanbul Türkçesinden (Enformatik, 2010) farklı şekilde kullanıldığı tespit edilmiştir (Çizelge 2). Bu kullanım tabii ki, doğal karşılanmalıdır. Çünkü metin hitap ettiği endüstriden de etkilendiği gibi, yazıldığı dönemdeki kullanımlardan da etkilenmektedir.

Çizelge 2: Günümüz İstanbul Türkçesinden Farklı Kullanılan Terimler

Metinde Kullanımı	İstanbul Türkçesindeki Karşılığı
Adi	Basit
Belesenk	Pelesenk
Destere	Testere
Dubl	Çift
Horizontal	Yatay
Satıh	Yüzey

Metin içerisinde yer alan terimlerin neredeyse yarısının tanımlı terim olarak kullanılması, metnin okuyucu tarafından kolayca anlaşılması için özen gösterildiğini göstermektedir. Bununla birlikte tomruktan kereste üretiminin anlatıldığı bir metin olması ve metnin ders notu niteliğinde olması sebebiyle, tanımlı terimlerin fazlalığının normal karşılanabileceği söylenebilir.

Günümüzde hem daha verimli olmasından hem de Türkiye'deki fabrikalarda gelen tomruk tür ve özelliklerinin geniş bir varyasyonda yer aldığından, kaliteli ve yüksek randımanlı kerestelerin üretimi için şerit testere tercih edilmektedir. Buna karşın metnin yazıldığı dönemin teknolojisinde daha çok ktrakt testere tercih edildiği için (Kollmann, 1964), metinde bunla ilgili terimlere daha çok yer verilmiştir. Aynı zamanda tomruk biçmeyle birlikte, biçildikten sonra, son ürün haline getirilmesi için yapılan bitirme işlemlerinde kullanılan daire testereyle ilgili terimlerin

de, şerit testereyle ilgili terimlerden çok daha fazla kullanıldığı tespit edilmiştir.

4. Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak, yapılan bu çalışma ile orman ürünleri endüstrisinde yapılan terim çalışmalarının tekrar canlandırılması ve geniş bir kitleye hitap eden bu endüstride terim kullanım birliği sağlanmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu bağlamda, çalışmanın konuyla ilgili yapılacak diğer çalışmalara da kaynak teşkil etmesi beklenmektedir. Örneğin incelenen metin ile günümüzde okutulmakta olan "Kereste Endüstrisi" ders notu ile karşılıklı olarak incelenebilir. Böylece üretime yansıyan teknolojik gelişimin kullanılan terimlere de yansıyıp yansımadığı, bu tür gelişmelere paralel olarak dilimize giren yabancı dil kökenli kelimelerin ya da bunun karşılığı olarak türetilen Türkçe terimlerin seyrinin izlenmesine olanak sağlayacaktır.

Ders notu niteliğindeki incelenen metinde, konu anlatımını sadeleştirmek adına bazı hamleler yapıldığı görülmektedir. Yabancı dildeki terim sayısının çok az kullanılması, Osmanlıca, Arapça, Farsça gibi Türkçenin büyük oranda etkilendiği dillerden daha az etkilenecek, günümüz Türkiye Türkçesine yakın bir metin yazılması vb. tespitler, bunun bir göstergesidir.

Bu çalışma kapsamında elde edilen sonuçlar doğrultusunda yapılan öneriler şunlardır:

- Orman ürünleri endüstrisinde benzer çalışmaların yaygınlaşması ve bu alandaki bilgi birikiminin artırılması gereklidir.
- İncelenen metinde olduğu gibi, bir konunun yabancı kelimelerin kullanımından kaçınarak tüm paydaşlar tarafından doğru bir şekilde algılanabilecek şekilde anlatılması, gerekirse yeni Türkçe terimler türetilerek dilimizin zenginleştirilmesi gereklidir.
- Kavram karmaşasına neden olmamak için kullanılan terimin bağlamı ve kapsamı net olarak ifade edilmelidir.
- Kısaltılmış ifadeler sadece ilgili bölümde aktarılmalı ve eğer anlam karmaşasına yol açıyorsa kısaltılmadan yani olduğu gibi kullanılmalıdır.
- Terim kullanımı her ne kadar sözel açıdan, daha soyut kavramlarla incelenmesine karşın, sayısal yöntemlerin de bu alanda kullanılabileceği ve bu yöntemler aracılığıyla eserin dönemindeki teknolojinin metine yansımaları gibi verimli sonuçlara varılabileceği önerilmektedir.

Teşekkürler; Çalışmanın yapılması esnasında bizi cesaretlendiren ve katkılarını esirgemeyen Doç. Dr. Orhan SEVGİ'ye teşekkür ederiz.

5. Kaynaklar

- Akar, A., 2006. Ağız araştırmalarında yöntem sorunları. *Turkish Studies* (Türkoloji Dergisi). (2):41 - 53.
- Akın, L., 2014. Jenerik Marka İsimlerinin Oluşumu Ve Tdk Sözlüğüne Giriş Şekilleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(31): 19-28.
- Andaç, Ş., 2015. Sunta'nın isim babası global 'Yıldız' olacak. Milliyet Gazetesi Web Sitesi, (Ziyaret Tarihi: 15.11.2015).
- Berkel, A., 1948. *Kereste Endüstrisi*. Orman Mahsullerini Değerlendirme ve Faydalanma Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Bozkurt, A.Y., 1990. *Ormancılık Terimleri Sözlüğü*. İ.Ü. Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul, ISBN: 975-404-221-7.
- Bozkurt, A. Y., 1985. Ağaç Malzemede Liflere Paralel Yönde Periferik Kesiş. *Journal of the Faculty of Forestry Istanbul University* (JFFIU) Seri B, 35(3):17-22.
- Bozkurt, Y., 1986. Ağaç Biçmede Şerit Testereleler. *Journal of the Faculty of Forestry Istanbul University* (JFFIU), Seri B, 36(4):11-23.
- Bozkurt, A.Y., Göker, Y., 1990. *Yonga Levha Endüstrisi* Ders Kitabı. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Yayınları, Yayın No:3311.
- Burdurlu, E., 1995. *Kereste Endüstrisi ve Kurutma*. Hacettepe Üniversitesi, Mesleki Teknoloji Yüksek Okulu, Ağaççılı Endüstri Mühendisliği Bölümü, Bizim Büro Basımevi, Kızılay, Ankara.
- Çolakoglu, G., 2005. *Kereste Endüstrisi Ders Notu* (Yayınlanmamış). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, Trabzon.
- Eler, Ü., 2006. *Türkçe İngilizce Ormancılık Sözlük ve Terimler*. Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, ISBN: 9944-452-05-X.
- İstanbul Üniversitesi, Enformatik Bölümü, İstanbul'u Kültürle-Öğrenme Projesi, http://enformatik.istanbul.edu.tr/liwc/tr/index_tr.htm İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü. <http://orman.istanbul.edu.tr/?p=6879> (Ziyaret Tarihi: 15.11.2015).
- İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Tarihçesi. <http://orman.istanbul.edu.tr/?p=5977> (Ziyaret Tarihi: 15.11.2015).
- Kalkınma Bakanlığı, 2013. *Onuncu Kalkınma Planı* (2014-2018). T.C. Kalkınma Bakanlığı, Ankara.
- Kantay, R., 1993. *Kereste Kurutma ve Buharlama*. Ormancılık Eğitim ve Kültür Vakfı Yayınları, No: 6, İstanbul.
- Kantay, R., 2005. *Kereste Endüstrisi Ders Notu* (Yayınlanmamış). İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, İstanbul.
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü. <http://www.ktu.edu.tr/oem> (Ziyaret Tarihi: 15.11.2015).
- Keskin, Ö., 2013. Osmanlı İmparatorluğunda Ormancılık Eğitiminin Gelişimi: Orman Mektebi-İ Âlisi. *1857'den Günümüze Ormancılık Eğitim - Öğretim Çalıştayı*, İstanbul
- Korkut, S., 2004. *Kereste Endüstrisi Ders Notu* (Yayınlanmamış). Düzce Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, Düzce.
- Kollmann, F.F.P. (Çvr: Akyıldız, Z.), 1964. *Kuzey Türkiyede Kereste Fabrikasyonu Konusunda Rapor*. T.C. Tarım Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü Yayınları Sıra No: 381, Seri No: 4, Ankara Basım ve Ciltevi, Ankara.
- Korkut, S., 2003. *Kereste Üretiminde Optimizasyon Üzerine Araştırmalar*. İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Ok, K., 2013. Laminatlasak mı, yoksa laminantlasak mı?. Fuar Habercisi Web Sitesi, <http://www.fuarhabercisi.net/yazar/Prof-Dr-Kenan-OK-Laminatlasak-mi-yoksa-laminantlasak-mi-670.html> (Ziyaret Tarihi: 15.11.2015).
- Özen, R., 1982. *Kereste Endüstrisi Ders Notu* (Yayınlanmamış). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Trabzon.
- Sandvik Steel, 1999. *A Manuel Fom Sandvik Steel: The Handbook Production, use and maintenance of wood bandsaw blades*. AB Sandvik Steel, İsveç.
- Sevgi, O., 2015. "Yerli Ormancılık Terimleri" Çalışması. *Avrasya Terim Dergisi*, 3 (2): 34-57.

Sofuoğlu, S.D., Kurtoğlu, A., 2006. Masif Ağaç Malzemenin İşlenmesinde Fire Oranları. *Dumlupınar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 11(189-204).

Sofuoğlu, S.D., Kuşcuoğlu, Ö., 2006. Ahşapta Temel İşleme Teknikleri. *Mobilya Material Dergisi*, Sayı:1 (43-46).

Türk Dil Kurumu, 2015. "Laminant" Kelimesi Anlamı. Güncel Türkçe Sözlük. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.56748757a27f63.15682885 (Ziyaret Tarihi: 15.11.2015).

TS EN 844-1, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 1: Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) İle İlgili Genel Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-2, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 2: Terimler - Bölüm 2 : Yuvarlak Yapacak Odun İle İlgili Genel Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-3, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 3 : Biçilmiş Yapacak Odun*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-4, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 4: Rutubet Muhtevası İle İlgili Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-5, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 5: Yuvarlak Yapacak Odunun Boyutları İle İlgili Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-6, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 6: Kereste Boyutları İle İlgili Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-7, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 7: Odunun Anatomik Yapısı İle İlgili Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-8, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 8: Yuvarlak Yapacak Odunun Özellikleri İle İlgili Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-9, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 9: Biçilmiş Yapacak Odunun (Kerestenin) Özellikleri İle İlgili Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-10, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 10: Renklenme Ve Mantar Zararları İle İlgili Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-11, 2000. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 11: Böcek Zararları İle İlgili Terimler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN 844-12, 2003. *Yuvarlak Ve Biçilmiş Yapacak Odun (Kereste) - Terimler - Bölüm 12: İlâve Terimler Ve Genel Fibrist*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

TS EN ISO 9000, 2007. *Kalite Yönetim Sistemleri - Temel Esaslar, Terimler ve Tarifler*. Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.

Türk Standartları Enstitüsü, TK 31: Orman ve Orman Ürünleri Teknik Komitesi, Ankara. <https://www.tse.org.tr/tr/icerikdetay/2137/3455/tk-31--orman-ve-orman-urunleri-teknik-komitesi.aspx> (Ziyaret Tarihi: 15.11.2015).

Zülfikar, H., 1991. *Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, ISBN: 975-16-0398-6.

Ek 1: Prof. Dr. Adnan BERKEL Tarafından 1948 Yılında Yazılan Kereste Endüstrisi Ders Notunda Kullanılan Terimler ve Kullanım Sıklıkları.

Terim	Adet	Terim	Adet
Adi Horizontal Katrak*	1	Basit Horizontal Katrak*	3
Adi Katrak	1	Basit Katrak	4
Adi Tahta Satıh	1	Basit Su Hızarı*	2
Adi Tahta Satıh Düzgünlüğü*	1	Basit Tomruk Arabası*	1
Ağaç	13	Basit Yan Alma Desteresi	6
Ahşap	15	Basit Yuvarlak Yan Alma Desteresi*	1
Ahşap Katrak	1	Başlık*	2
Aktif Diş Ucu*	3	Belesenk (Pelesenk)	2
Ambalaj Kerestesi	1	Bıçak Kaplama	1
Araba (Daire)	13	Bıçkı	6
Araba (Dekovil)	5	Bıçkı Levhası	1
Araba (Katrak)	33	Bıçme Kaplama	1
Araba (Şerit)	5	Bıçmek	209
Artık	16	Bileme Makinesi	15
Adi Horizontal Katrak*	1	Bileme Taşı	15
Adi Katrak	1	Bilemek	68
Adi Tahta Satıh	1	Birinci Sınıf Kereste	1
Adi Tahta Satıh Düzgünlüğü*	1	Boule*	2
Ağaç	13	Budak	12
Ahşap	15	Buharlama	1
Ahşap Katrak	1	cm	2
Aktif Diş Ucu*	3	Çam	4
Ambalaj Kerestesi	1	Çapraz	16
Araba (Daire)	13	Çapraz Demiri	2
Araba (Dekovil)	5	Çapraz Kalınlığı	1
Araba (Katrak)	33	Çapraz Kısıkaçı*	2
Araba (Şerit)	5	Çapraz Makinası	4
Artık	16	Çapraz Miktarı	21
Asma Köprülü Vinçler*	5	Çapraz Ölçüsü*	3
Asma Tertibatlı Uç Alma Bıçkısı*	1	Çapraz Vermek*	10
Aşağıdan Tahrik Tertibatlı Katrak*	2	Çaprazlama*	19
Ayak (Katrak Ayağı)	11	Çatı Mukavvaları (Dachpape)	1
Ayak (Şerit Ayağı)	4	Çengel	27
Ayna Kesiş	6	Çengel Başı*	2
Bağdadi Çita	1	Çengel Başlığı*	4
Balta	1	Çengel Boynu*	4

*Tanımlı Terim

Ek 1'in devamı

Terim	Adet	Terim	Adet
Çengelli Kama*	1	Dişbudak	1
Çerçeve (Katrak Çerçevesi Anlamı)	18	Dişler Arası Boşluk	16
Çerçeve Sütun*	1	Dişler Arasındaki Açıklık	1
Çeyrek Kesiş*	2	Diyafram Kesiş*	2
Çıta	13	Doğramak	3
Çift Horizontal Katrak*	1	Döküntü	1
Çift Şerit Destere (Vertikal Anlını)	1	Döner Levha (platurnan)	1
Çift Vertikal Şerit Destere*	1	Dört Köşe	1
Çift Yan Alma Yuvarlak Desteresi*	5	Dört Köşe Direk	2
Dağ Hızarı	1	Dubl Yarma Katrak*	1
Dekovil Arabası	7	Düz Bıçkı	1
Dekovil Hattı*	10	Düz Bileme*	12
Dekovil Şebekesi	1	Eğri Bıçme	3
Dekovil*	3	Eğri Kesiş*	5
Delikli İtme Tertibatı	1	Eksantrik Germe Tertibatı*	1
Depo (Kereste Deposu)	6	El Bıçakları (El Bıçıkları)*	6
Depo (Tomruk Deposu)	32	Elle Bileme	10
Derin Prizma*	1	Elle Çapraz Verme	1
Destere	299	Elle Çaprazlama	1
Destere Başlığı	1	Elle Ezmek	1
Destere Çengeli	12	Endüstri	2
Destere Dişi	3	Eşit Kenar Üçgen Diş	3
Destere Levhası	191	Ezme Çekici*	3
Destere Sırtı	1	Ezme Makinesi	1
Destere Talaşı	10	Ezmek	41
Dik Açılı Üçgen Diş	5	Fabrika	131
Dik Pandüllü Yuvarlak Destere*	1	Fıçı Tahtası	8
Disston Diş	3	Ford sistemi*	1
Diş (Başka Anlamda)	49	Freze Makinesi	1
Diş (Testere Dişi Anlamında)	150	Geçme Çengeli*	1
Diş Açma	5	Gergili Çatı Makası Tarzı*	2
Diş Boşluğu Sathı	2	Göbek*	15
Diş Boşluğu*	4	Göbekli Mal*	1
Diş Kaidesi	3	Göğüs Açısı (34:alfa)*	10
Diş Sathı	7	Göğüs Sathı	2
Diş Şablonu*	1	Göğüs Yüzeyi*	2
Diş Ucu	28	Göğüs*	5
Diş Ucu Açısı (Beta açısı)*	7	Göknar	2
Diş Ucu Hattı*	16	Gövde	28
Diş Uçları Arasındaki Açıklık - Mesafe*	17	Gövde Odunu	11
Diş Yüksekliği	12	Göz*	2

Ek 1'in devamı

Terim	Adet	Terim	Adet
Güç Dizi*	1	Karınlı Bıçkı	1
Gürgen	2	Katrak Arabası	13
Hamburg Katrağı*	1	Katrak Ayağı	18
Hammadde (Tomruk Anlamında)	2	Katrak Çerçevesi*	86
Hat (Dış Ucu Hattı Anlamı)	2	Katrak Desteresi	50
Havuz (Tomruk Havuzu)	11	Katrak Makinesi	5
Hızar	2	Katrak Ustası	5
Horizontal Destere	1	Katrak*	181
Horizontal Katrak*	42	Katrakçı	1
Horizontal Şerit Bıçkı	1	Katraklı Kereste Fabrikası	3
Horizontal Şerit Desteresi	1	Kayın	1
Horizontal Tomruk Şerit Desteresi*	5	Kemer Kirişli Stafen Tarzı Çatı*	2
Horizontal Yarma Şerit Desteresi*	1	Kereste	42
Horizontal Yuvarlak Destere*	5	Kereste Deposu	6
Iskarta	1	Kereste Endüstrisi	31
Iskarta Tomruk	1	Kereste Fabrikası	68
İki Taraflı Konik Destere*	2	Kereste Fabrikası İşletmesi	3
İkinci Sınıf Kereste	1	Kereste Hanganı	1
İnce Tomruk*	1	Kereste Sanayi	1
İnşaat Kerestesi	4	Kerestecilik	1
İstif	20	Kesim(ş) Sathı	19
İstif Etmek	5	Kesim Yüksekliği	3
İstif Kümesi	4	Keskin Kesim*	33
İstif Yığını	1	Kesmek	125
İş Randımanı	5	Kılçık	2
İş verimi	12	Kısa Tomruk*	1
İşlemek	43	Kıymık	1
Kafes Kirişli Howe Tarzı Çatı*	2	Kolay Dizi*	1
Kalas	32	Konik Destere*	5
Kalın Tomruk*	1	Konik Yan Alma*	5
Kamalı Çengel*	1	Konik Yuvarlak Destere*	1
Kamalı Germe Tertibatı*	4	Körelmek	7
Kancalı Çengel*	4	Köylü Hızarı	2
Kancalı Seri Tomruk Arabası*	2	Kurt Dış*	6
Kancalı Tomruk Arabası*	5	Kuru Ağaç	2
Kancalı Zincir Transportörü	4	Kuru Odun	6
Kapak	17	Kurutma Odası	2
Kapak Tahtası*	5	Kurutma Tesisatı	1
Kaplama	5	Kütleştirilmiş Üçgen Dış*	1
Kaplama Katrağı*	1	Kütük Dışları*	1
Kaplama Sath Düzgünlüğü*	1	Ladin	1
Kaplama Tahtası	2	Lamba*	3

Ek 1'in devamı

Terim	Adet	Terim	Adet
Lata	4	Pürüzlülük Ölçeri*	2
Lata Yuvarlak Desteresi	1	Randıman	35
Levha (Destere Levhası Dışında)	47	Rasyonalizasyon*	6
Levha (Destere Levhası)	42	Rende Makinesi	3
Lif	7	Rende Yuvarlak Destere*	3
Lif Kıvrıklığı	1	Rendelemek	8
Liflere Dik	13	Rendelenmiş Satıh Düzgünlüğü*	1
Liflere Paralel	14	Rendelik Mal Tomruğu*	1
M Diş*	3	Rentabilite*	5
Makineyle Bileme	1	Rutubet Miktarı	2
Mandallı İtme Mekanizması (Tertibatı)*	9	Saçak	4
Marangoz Desteresi	1	Saçaklılık*	3
Marangoz Şerit Desteresi*	2	Sallantılı Yuvarlak Destere*	3
Marangoz Yuvarlak Desteresi*	2	Sandık Tahtası	1
Marangozhane	1	Santimetre	2
Marangozluk	1	Saplı Bıçkı	2
Masalı Pandüllü Destere*	1	Sathi Prizma*	1
Mayın İskeleti Lamelli Çatı*	2	Satıh (Diş Sathı Anlamında)	15
Melez	1	Seri Katrak*	6
Menteşeli Çengel*	1	Sert Ağaç	22
Meşçere	1	Sert Odun	13
Meyilli (Mailli) Bileme*	11	Sevk Kaması*	3
Modern Katrak	3	Seyyar Katrak*	2
Motorlu Zincir Destere*	2	Sınıflandırmak	9
Normal Katrak*	6	Sınıflara Ayırmak	3
Odun	67	Sırık	1
Odun İşleyen Endüstri	1	Sırt	13
Odun İşleyen Makine	4	Sırt Açısı (Gama Açısı)*	1
Orman	23	Sırt Yüzeyi*	2
Orta Tomruk*	1	Silindir Destere*	12
Öz Işını	7	Sm	51
Pandüllü Yuvarlak Destere*	4	Soyma Kaplama	1
Papuç*	3	Su hızarı	5
Paralel Yan Alma*	4	Sürtmeli İtme Mekanizması	14
Parke Endüstrisi	1	Şerit (Destere Anlamı Dışında)	4
Pek Uzun Tomruk*	1	Şerit (Destere Anlamında)	3
Perçinli Çengel*	2	Şerit Bıçkı	1
Prizma	27	Şerit Destere*	55
Prizma Kesişi*	33	Tabak Şeklinde Yuvarlak Destere*	1
Prizma Yatağı*	12	Tahta	219
Prizma Yüksekliği*	6	Talaş	6

Ek 1'in devamı

Terim	Adet	Terim	Adet
Talaş Emme Tertibatı	1	Vertikal Şerit Destere*	4
Talaş Makinesi	1	Vertikal Şerit Tomruk Destere	1
Tasnif	11	Vertikal Yarma Şerit Destere*	1
Tasnif Etmek	9	Vidalı Germe Tertibatı*	3
Taylor sistemi*	1	Yan Alma Desteresi	3
Terim	Adet	Yan Alma Yuvarlak Desteresi*	3
Tilki Kuyruğu Uç Alma Hızarı*	5	Yan Alma*	43
Tomruk	376	Yapı Kerestesi	7
Tomruk Arabası*	11	Yapı Kerestesi Yuvarlak Desteresi*	2
Tomruk Deposu	43	Yardımcı Araba*	3
Tomruk Elevatörü	1	Yarma Horizontal Katrağı*	2
Tomruk Havuzu*	10	Yarma Kaması*	9
Tomruk İtme Mekanizması	1	Yarma Katrağı*	2
Tomruk İtme Tertibatı	1	Yarma Şerit Desteresi*	3
Tomruk Kaldırma Arabası*	3	Yarma Yuvarlak Desteresi*	5
Tomruk Katrağı	1	Yarmak	3
Tomruk Kızağı	3	Yaş Odun	5
Tomruk Şerit Desteresi*	9	Yatık Kurt Dişi	6
Tomruk Transportörü	1	Yatık Tomruk Şerit Destere*	1
Tomruk Uç Alma Desteresi	1	Yatık Üçgen Diş	3
Tomruk Uç Alma Yuvarlak Desteresi*	2	Yukarıdan Tahrik Tertibatlı Katrak*	4
Tomruk Yuvarlak Desteresi*	3	Yumuşak Ağaç	13
Tomruklamak	2	Yumuşak Odun	15
Tomruklara Ayırmak	3	Yuvarlak Bıçkı	7
Transmisyon Katrağı*	2	Yuvarlak Destere Makinesi	2
Transport Tesisleri	4	Yuvarlak Destere*	91
Transportör*	29	Yuvarlak Odun	3
Travers	3	Yüksek Katrak	1
Uç Alma Yuvarlak Bıçkısı*	1	Yüksek Verimli Horizontal Katrak*	16
Uç Fazlası*	2	Yüksek Verimli Katrak*	1
Uzun Tomruk*	1	Zaiyat	31
Üçgen Diş	8	Zincirli Bıçkı*	1
Üniversal Makine*	1	Zincirli Transportör*	17
Venedik Katrağı*	4	Zincirli Vertikal Transportör*	7
Vertikal Katrak*	21		